

Prof. dr hab. n. med. Maria Formińska-Kapuścik

Klinika Okulistyki Dziecięcej Katedry Okulistyki

Śląskiego Uniwersytetu Medycznego

w Katowicach

Recenzja

Rozprawy na stopień doktora nauk medycznych lek. Anny Sieja-Bujewskiej p.t. „ Ocena porównawcza standardowej automatycznej perymetrii i perymetrii FDF u pacjentów z jaskra pierwotną otwartego kąta oka oraz podejrzeniem jaskry”.

Światowa Organizacja Zdrowia /WHO/ uznaje jaskrę za cywilizacyjną chorobę społeczną, ponieważ nieleczone prowadzi do trwałego uszkodzenia nerwu wzrokowego, będąc drugą co do częstości przyczyną ślepoty na świecie. Jaskra pierwotna otwartego kąta /JPOK/ jest najczęściej spotykaną formą jaskry, która dotyka około 3,54% osób całej populacji ludzi powyżej 40 roku życia. Jej przebieg jest przeważnie bezobjawowy, nawet do czasu wystąpienia znacznych zmian w polu widzenia. Nawet osoby zdolne do wnikliwej samoanalizy mogą nie zdawać sobie sprawy ze znacznego uszkodzenia pola widzenia. Ponadto u ok.16% chorych z objawami jaskry ciśnienie wewnątrzgałkowe może nie przekraczać 22 mm Hg. Dlatego pomimo wielu przeprowadzonych badań są nadal trudności w diagnozowaniu pacjentów z jaskrą, jaskrą normalnego ciśnienia, nadciśnieniem ocznym i pacjentów podejrzanych o jaskrę.

Wybór tematu rozprawy doktorskiej uważam za zasadny, celowy i stanowiący niewątpliwy przyczynek do wczesnej diagnostyki jaskry pierwotnej otwartego kąta.

Rozprawa doktorska lek. Anny Sieja-Bujewskiej posiada ogólnie przyjęty układ dla tego typu dysertacji, liczy 199 stron, w tym streszczenie w języku polskim i angielskim

Wstęp liczy 55 stron i jest podzielony na podrozdziały, napisane w sposób potwierdzający, że autorka szczegółowo zapoznała się z aktualnym piśmiennictwem polskim i zagranicznym, oraz że posiada dużą wiedzę w zakresie prezentowanego tematu. Doktorantka omawia definicję, epidemiologię i patomechanizm jaskry, oraz czynniki ryzyka i cechy rozpoznawania jaskry pierwotnej otwartego kąta. Bardzo dokładnie omawia budowę komórkową siatkówki. Przedstawia aktualnie dostępne techniki badania pola widzenia, skupiając się dokładnie na wykazaniu różnic w badaniach standardowej automatycznej perymetrii i perymetrii /SAP/ i perymetrii flicker defined form /FDF/.

Celem przedstawionej pracy jest założenie, że perymetria FDF ze względu na jej selektywne oddziaływanie na komórki zwojowe siatkówki typu M może wykazywać przewagę diagnostyczną nad standardową automatyczną perymetrią SAP w wykrywaniu ubytków funkcjonalnych w grupie pacjentów z podejrzeniem jaskry i JPOK na różnym etapie jej zaawansowania. Badaniem objęto 29 osób zdrowych, 32 osoby z podejrzeniem jaskry i 30 pacjentów z JPOK.

Autorka prawidłowo zastosowała i omówiła kryteria włączenia i wyłączenia z badania oraz przedstawiła dobraną metodologię. Badanie każdego pacjenta składało się z 4 wizyt. Na pierwszej wizycie przeprowadzono: zebranie wywiadu lekarskiego, badanie okulistyczne z badaniem ostrości wzroku do dali i bliży, tonometrię aplanacyjną Goldmanna, gonioskopię, badanie dna oka, optyczną koherentną tomografię i wykonano fotografię bieguna tylnego z tarczą n.II. Na drugiej wizycie każdy pacjent wykonał po dwa testy perymetryczne SAP i FDF, oraz konfokalną skaningową oftalmoskopie laserową /HRT/. 3i4 wizyta obejmowała badanie pola widzenia SAP i FDF.

Analiza statystyczna uzyskanych wyników została opracowana zgodnie z przyjętymi regułami a testy statystyczne zostały dobrane prawidłowo i nie budzą wątpliwości.

Wyniki przedstawiono na 81 stronach, w tym 98 rycin i 62 tabel. Doktorantka wykazała się umiejętnością prawidłowej interpretacji uzyskanych wyników.

W rozdziale omówienie wyników odniosła się do nich w kontekście aktualnego piśmiennictwa.

Spis piśmiennictwa liczy 256 pozycji, w większości autorów zagranicznych, ale jest też kilka z naszego kraju. Opracowanie edytorskie piśmiennictwa nie budzi zastrzeżeń.

Doktorantka stwierdziła, że u pacjentów z podejrzeniem jaskry perymetria FDF ma wyższą zdolność diagnostyczną w porównaniu do perymetrii SAP. Ponadto w grupie pacjentów z podejrzeniem jaskry korelacje strukturalno-funkcjonalne wykazały się wyższą istotnością diagnostyczną w przypadku perymetrii FDF. Perymetria FDF wykazuje również wyższą w porównaniu do SAP zdolność diagnostyczną ubytków jaskrowych w polu widzenia. Krzywa uczenia się obu metod perymetrycznych jest porównywalna, ale czas wykonania perymetrii FDF jest dłuższy od SAP. Wszystkie te obserwacje znalazły swoje miejsce we wnioskach. Uzyskane wyniki są oryginalne, a tematyka i zakres badań oraz opracowanie wyników świadczą o dużej wiedzy Doktorantki. Jako recenzent pragnę podkreślić wartość wyciągniętych wniosków dla codziennej praktyki okulistów zajmujących się problematyką jaskry. Praca napisana jest bardzo starannie i czytałam ją z wielką przyjemnością. Jest ona nowatorskim i nowoczesnym opracowaniem zarówno w aspekcie badawczym jak i praktyki klinicznej.

Mając na uwadze wysoką wartość merytoryczną rozprawy doktorskiej lek Anny Sieja-Bujewskiejpt.” Ocena porównawcza standardowej automatycznej perymetrii i perymetrii FDF u pacjentów z jaskrą pierwotną otwartego kąta oraz podejrzeniem jaskry” zwracam się do Wysokiej Rady Wydziału Lekarskiego Kształcenia Podyplomowego Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu o dopuszczenie Kandydatki do dalszych etapów przewodu doktorskiego i wnioskuje o jej wyróżnienie.

562472
prof. zw. dr hab. n. med.
Maria Korwinska-Kapuscik
Specjalista chorób oczu
tel. 601 490 507
98 120 57 80